

Передісторія

Дрогобицька Духовна Семінарія – це третій заклад у ряді духовних інституцій, які утворилися на наших теренах з часів виходу Української Греко-Католицької Церкви із підпілля. Першим була, властиво, семінарія під назвою „прискорена група” чи група „прискореного навчання”, започаткована ще у 1989р. Головною причиною створення був щораз більший розмах, якого набував рух за легалізацію УГКЦ, що проявлявся в організації т. зв. „ювілейних богослужінь” з нагоди 1000-ліття хрещення України. Фактично, вони відбувались уже із 1988р., однак ідея була настільки ефективною, що святкування 1000-ліття продовжили ще на один рік. У 1989р. воно, неначе хвиля, починаючи із далеких карпатських сіл, накочувалось із щораз більшою силою до міст, включно із величними богослужіннями у м. Львові. Останні мали місце у 1989р., де у них брали участь приблизно 250 тис. людей. Цілком зрозуміло, що цей рух виглядав досить спонтанним, але потреба забезпечень цих „ювілейних богослужінь” уже виявляла недостатність священиків, які на той час були у підпіллі. Іншими словами, масштаби відродження Церкви перевищили її реальні можливості, які вона тоді мала. Зрештою, той склад священиків і їх кількість, які були більш-менш оптимальними для умов підпілля, очевидно виявились недостатніми в умовах легалізації Церкви. Тому, передбачаючи зростання потреб у священиках, і, з другого боку, бачучи, що потік бажаючих священства зростав у міру участі у цих богослужіннях, виглядало так, що потрібно було створити щось, щоб піти назустріч новим викликам часу, які, по суті, були невідкладними. Ось чому виникла ідея першої семінарії, яка абсолютно не нагадувала ту, що є зараз, оскільки сучасні умови тоді були лише мрією.

Отож, виникла „перша семінарія” на базі приватного помешкання у м. Самборі, яке, одночасно, служило і за каплицю, і за кімнату для навчання. Показними у цьому плані є постаті таких отців, як: Микола Куць, Михайло Волошин. Саме вони були ініціаторами заснування курсу. Згодом запросили о. Мирона Бендика. Спільними зусиллями вони визначили основні напрями навчання. Таким чином, у Самборі з кінця 80-х років з осені розпочалися систематичні заняття. Поступово зростала кількість групи студентів, починаючи з 8-10-ти, і за деякий час їх уже було 20. Природно, виникала проблема із приміщенням, у якому з ними можна було б займатись. Студенти збиралися із цілої Львівщини. Також були і такі, що, почувши про відродження нашої Церкви, залишили православні духовні семінарії і просилися на навчання до семінарії УГКЦ. З одного боку – барвисті очікування, а з іншого – скромні можливості, з яких там у Самборі можна було виходити.

Безсумнівно, тут важко не зауважити Божий провід в усьому, що відбувалось, оскільки з 1 грудня цього ж таки року, коли повернули назад церкву Святої Тройці у Дрогобичі із певними приміщеннями у ній, виникла ідея перенесення семінарії у більші приміщення, які там були. І вже з грудня 1989р. семінарія із Самбора була перебазована у м. Дрогобич, де була церква і де можна було молитися, а також декілька кімнат, у яких можна було б займатися. До цього спричинилися вищеперераховані отці. Отож, сама семінарія почала свою активну діяльність із цього місця. Незабаром буквально до січня-лютого 1990р.

кількість її студентів, які приїжджали на навчання, збільшилася до 150-ти. Безумовно, ці заняття відбувалися вечорами, оскільки у цей перехідний етап студенти працювали на державних роботах або навчалися у різних навчальних закладах, а ввечері доїжджали в Дрогобич на навчання. Відразу після цього виникла проблема узгодження цього спонтанного закладу із єпископом нашої Церкви, щоб він мав усі ознаки церковности і благословення. Таким єпископом став владика Юліян Вороновський, який вже на той час (1989-90рр.) вийшов із підпілля. Отці звернулися до нього із проханням взяти під свою пастирську опіку цю першу спробу семінарії на теренах нашої Церкви. Також для проведення занять вони залучили у Дрогобичі ще й інших священиків. Зокрема, історію Церкви викладав о. Василь Говера (парох села Верин на Миколаївщині); також займався із студентами отець Василь Цихуляк – настоятель церков у Сільці та Копці. Звісно, важко було говорити про те, що із цього може виникнути, бо були екстремальні умови: недостатність місця, викладачів, не було створено якоїсь програми, бо й не могло ще бути створено. Суть феномену цієї семінарії полягає у тому, що це було таке перше утворення в Українській Греко-Католицькій Церкві, бо вже з кінця січня початку лютого 1990р. почала функціонувати духовна семінарія у Львові при церкві Преображення Господнього, де відбувалися виклади, і де студенти відвідували заняття. Відповідно, дрогобицькі отці зробили реорганізацію у своїй семінарії, а саме: виділили так звану „прискорену групу” із студентів, які, як виявилось, мали достатній рівень знань, тобто вищу державну освіту, і мали талант. Адже були студенти з різними можливостями та здібностями до навчання. Отже, близько 120 студентів, які потребували довшого навчання, було відправлено до Львова, а залишено групу, яка, доклавши певних зусиль, могла у скорому часі бути готовою до священичих свячень, оскільки у 1990р. почалася „лавина переходів” цілими парохіями до УГКЦ, що автоматично означало різке зростання потреби у священиках, де кожен із них мав обслуговувати 2, 3, 4 а не раз і 5 парохій. Це служіння вони поєднували ще і з працею у семінарії. Тому виділено було 35 студентів, які, через те що стали „прискореною групою”, розраховались із своїх місць праці і були переведені на стаціонарну форму навчання. Вони проживали в готелі „Червоне Прикарпаття” і харчувались в одній із дрогобицьких їдалень за домовленістю. Усе це виглядало наступним чином: студенти працювали у місті, тобто вже не доїжджали у Дрогобич; зранку у церкві Св. Тройці були на Божественній Літургії; після сніданку ішли на заняття, які тривали цілий день (це 4-5 пар на день). Було запрошено викладача з морального богослов'я, покійного отця Василя Михайлюка, який тут днював і ночував, оскільки цей курс був надзвичайно необхідним. Окрім цього, викладали: історію Церкви, літургіку, догматичне богослов'я – словом, весь той мінімальний набір предметів, які були прямо необхідні для майбутнього священика.

Тридцятого грудня 1990р. була висвячена перша група священиків (8-10) і три групи по 35. Ці висвячення здійснював владика Юліян Вороновський. Нововисвячені ієреї одразу мали переходити на парохії у різдвяний період. Літургійна практика тривала декілька днів, після чого одразу відбувалось розприділення по парохіях. Воно й не дивно, бо тоді, у 1991р. для отців неможливо було обслужити всі парохії на Різдво.

Наступна група священиків (12-15) була висвячена 17 березня того ж року якраз перед Пасхою. Отже, у ці багаті на сповіді дні вони вже допомагали сповідати. Останні свячення відбулись у кінці травня із кількістю понад 20. Властиво, так закінчився цикл

свячень „прискореної групи”, і одночасно завершила своє існування перша Дрогобицька Духовна Семінарія.

Створення

„Друга семінарія” під назвою Богословського факультету Єпархіяльного Катехитичного Інституту була створена декретом владики Юліана у 1996р. Функціонувала вона за структурою раніше створеного катехитичного інституту як богословський факультет цього інституту. З вересня почалось навчання. Було набрано дванадцять осіб. Це був перший і єдиний курс Дрогобицької Духовної Семінарії. На той час уже існував певний склад викладачів. Рік за роком набирался все новий і новий курс. Незабаром сформувався 5-річний курс навчання, і у 2001р. був перший випуск цієї „другої семінарії”, яка мала назву богословського факультету. Навчання проводилось протягом шести днів.

Початок „третьої семінарії” – певна реорганізація Катехитичного Інституту. Вона відбулась у вересні 2003р.: із Катехитичного Інституту був виокремлений богословський факультет, який і отримав назву Дрогобицької Духовної Семінарії блаженних священномучеників Северина, Якіма та Віталія, єромонахів дрогобицьких, оскільки перед тим відбулась їх беатифікація у Львові папою, і, таким чином, семінарія отримала дрогобицьке закорінення і навіть назву. Ця реорганізація охопила і структуру навчання у семінарії, а саме: воно стало проводитися у режимі п'ятиденному, але шестирічному.

Сучасність

Дрогобицька духовна семінарія блаженних священномучеників Северина, Якіма та Віталія - єпархіяльна семінарія Самбірсько-Дрогобицької Єпархії УГКЦ, яка за умов і викликів ХХІ ст. виконує важливе завдання духовної, інтелектуальної та гуманітарної підготовки кандидатів до священства, продовжуючи традиції духовних шкіл, які на цих теренах плекалися в рамках древньої Перемиської єпархії від ХVІІІ ст., зокрема Перемиської духовної семінарії, створеної на поч.ХХ ст. і в руслі переслідування УГКЦ закритої комуністичною владою у 1945 р. Таким чином Дрогобицька духовна семінарія, започаткована на хвилі відродження структур УГКЦ наприкінці 80-их-на початку 90-их рр. ХХ ст., може вважатись спадкоємицею семінарії Перемиської єпархії, однією зі спадкоємиць якої є заснована у 1993 р. Б. Самбірсько-Дрогобицька Єпархія УГКЦ. Статут семінарії і семінарійний Устав передбачають різні управлінські структури – колегію на чолі з ректором, професорсько-викладацьку раду, студентське самоуправління на чолі з деканом семінарії, обраним семінаристами. Навчання в семінарії триває шість років за п'ятиденним навчальним тижнем. Молитва в каплиці, навчання в аудиторіях, користування бібліотекою, комп'ютерним класом із виходом в Інтернет, харчування в трапезній і проживання в комфортабельних європейських умовах, можливість занять спортом – все знаходиться під одним дахом.

